

Î N C H E I E R E

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul – Svetlana Filincova

Judecători – Dumitru Mardari, Maria Ghervas

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Țurcan Arina, în interesele lui Ciobanu Natalia,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Ciobanu împotriva Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani intervenienți accesorii Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, Asociația Obștească „Organizația pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dezabilități Psiho-sociale” privind calcularea stagiului de cotizare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Ciobanu Natalia și menținută hotărîrea Judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 12 septembrie 2014,

c o n s t a ț ă :

La 25 mai 2014, Ciobanu Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani intervenienți accesorii Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, Asociația Obștească „Organizația pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dezabilități Psiho-sociale” privind calcularea stagiului de cotizare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a fost încadrată în cîmpul muncii începînd cu anul 1973, fapt confirmat prin datele înscrise în carnetul de muncă, iar, la 09 septembrie 1992, s-a născut fiica reclamantei Ana Cechir, unde la 05 noiembrie 1993 i s-a atribuit gradul I de invaliditate.

Reclamanta menționează că deși medicii au îndemnat-o să își instituționalizeze copilul, aceasta a decis să îngrijească personal de fiica sa, luînd în considerație seriozitatea afecțiunii fiicei sale cu dizabilitate și-a dedicat tot timpul activităților de îngrijire a lui Ana Cechir.

La 22 februarie 2012, fiica reclamantei Ana Cechir a decedat, iar, la 18 iunie 2013, reclamanta a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani

actele confirmatoare ale stagiului său de cotizare și a solicitat să îi fie plătită pensia pentru limită de vîrstă, astfel, mărimea pensiei calculate de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani a fost de 590, 22 lei lunar, unde i s-a explicat că în stagiul de cotizare nu se include perioada de îngrijire a copilului său cu dizabilitate, grad de invaliditate I, după data de 01 ianuarie 1999.

La 25 noiembrie 2013, reclamanta împreună cu alte două persoane, care au în îngrijire copii cu dizabilități severe au depus plîngere la Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, indicînd că sunt victime ale discriminării prin asociere cu copii lor cu dizabilități severe, iar, prin decizia Consiliului din 13 februarie 2014, s-a constatat că faptele expuse în plîngerea reclamantei reprezintă discriminare prin asociere a petiționarilor cu copiii lor cu dizabilități severe în realizarea dreptului la pensie pentru limita de vîrstă după cum este definit în art. 1 alin. (1) și (2) coroborat cu art. 8 lit. c) din Legea privind asigurarea egalității, totodată, prin decizia enunțată a fost recomandat Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei să elaboreze prevederi necesare și potrivite pentru realizarea măsurilor pozitive tranzitorii față de persoanele care au îngrijit de copii cu dizabilități severe din 01 ianuarie 1999, astfel încît perioada începînd cu 01 ianuarie 1999 să fie inclusă în stagiul de cotizare.

Reclamanta invocă că pînă la înaintarea prezentei acțiuni, pîrîtul Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei nu a întreprins careva măsuri întru a executa prescripția Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, astfel, încît dînsa în continuare este supusă tratamentului discriminatoriu la calcularea stagiului de cotizare pentru beneficierea de pensie pentru limita de vîrstă și respectiv achitarea acestei pensii.

Reclamanta Ciobanu Natalia solicită stabilirea faptului că modul de calculare a stagiului de cotizare a reclamantei prin neincluderea în stagiul de cotizare a perioadelor necontributive în care aceasta a avut grijă de fiica sa cu dizabilitate severă(gradul I de invaliditate) este discriminatoriu prin asociere pe criteriu de dizabilitate a copilului său în raport cu părinții, care avînd copii cu dizabilități severe au instituționalizat copii lor, interzicerea încălcării în continuare a drepturilor acesteia prin constatarea stagiului de cotizare în sistemul de asigurări sociale pentru obținerea pensiei pentru limită de vîrstă în mărime de 35, 7 ani, cît și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani la calcularea și plata pensiei pentru limită de vîrstă calculată reieșind din mărimea stagiului de cotizare de 35, 7 ani cu includerea perioadei necontributive de 12, 1 ani, cuprinsă între 01 ianuarie 1999 și 02 februarie 2012, perioadă în care reclamanta a îngrijit de fiica sa cu dizabilitate severă(gradul I de invaliditate).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 septembrie 2014, a fost respinsă acțiunea înaintată de către Ciobanu Natalia.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2015, a fost respins apelul declarat de către Ciobanu Natalia și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 septembrie 2014.

La 13 iulie 2015, avocatul Țurcan Natalia, în interesele lui Ciobanu Natalia

a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2015 și a hotărârii Judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 12 septembrie 2014 cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea înaintată de către Ciobanu Natalia.

În motivarea cererii de recurs a indicat că decizia Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2015 este ilegală și pasibilă de a fi casată, deoarece a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

La 13 noiembrie 2015, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a depus referință la recursul declarat de către avocatul Țurcan Natalia, în interesele lui Ciobanu Natalia, indicând că atât instanța de apel cât și prima instanță nu au elucidat complet și veridic toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, motiv pentru care solicită admiterea recursului, iar, la judecarea cauzei să ia în considerare atât jurisprudența CtEDO în partea ce ține de sarcina probațiunii în cazurile de discriminare, cât și constatările Consiliului sub aspect discriminatoriu.

La 19 noiembrie 2015 și la 23 noiembrie 2015, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a depus referință la recursul declarat de către avocatul Țurcan Natalia, în interesele lui Ciobanu Natalia, solicitând respingerea recursului cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2015.

Studiind materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Țurcan Arina, în interesele lui Ciobanu Natalia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Țurcan

Arina, în interesele lui Ciobanu Natalia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor recurate.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest sens, completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991*), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către avocatul Țurcan Arina, în interesele lui Ciobanu Natalia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Țurcan Arina, în interesele lui Ciobanu Natalia.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Mardari

Maria Ghervas